2 ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව

වරෙක සම්පතක් ද වරෙක ගැටළුවක් ද වන්නා වූ ජන සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණය, ව්‍යාප්තිය, සංයුතිය, වර්ධනය, වෙනස්වීම, සංක්‍රමණ රටා හා ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ දැකිය හැකි නව ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පරිච්ඡේදයේ මූලික අරමුණ වේ.

වර්ග කිලෝමීටර් 65610ක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ භූතලය මත වෙසෙන මුළු මිනිස් සංඛ්‍යාව ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකිය. මෙම ජන සංඛ්‍යාව ප්‍රධාන ජන වර්ග තුනකින් (සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්) හා ප්‍රධාන ආගම් හතරකින් (බෞද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම්, කතෝලික) සමන්විතය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව පිළිබඳ විධිමත්ව දත්ත රැස් කරනු ලබන්නේ, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වසර දහයකට වරක් පවත්වනු ලබන ජන හා නිවාස සංගණනය මගිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ මුල් ම ජන සංගණනය පවත්වා ඇත්තේ 1871 දී ය.

2012 වර්ෂයේ දී අවසාන වතාවට ජන හා නිවාස සංගණනයක් පවත්වා ඇත. එම සංගණනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව 20,277,597කි. ජන සංඛ්‍යාවේ විශාලත්වය අනුව දකුණු ආසියාව තුළ පස්වන ස්ථානය හිමිවන්නේ ශ්‍රී ලංකාවට යි. එමෙන් ම කලාපය තුළ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ධන වේගය අතින් අඩු ම රට වන්නේ ද ශ්‍රී ලංකාව යි.

2.1 වගුව - දකුණු ආසියාතික රටවල ජන සංඛ්‍යාව, ජන ඝනත්වය සහ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ධනය - 2013

රට	ජන සංඛ්‍යාව (මිලියන)	ජන ඝනත්වය $1km^2$ ට	සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ධන වේගය
ඉන්දියාව	1,252	381	1.3
පකිස්ථානය	182	229	1.8
බංග්ලාදේශය	156	1087	1.1
නේපාලය	27	189	1.2
ශ්‍රී ලංකාව	**21**	**324**	**0.8**
භූතානය	0.75	16	1.9
මාලදිවයින	0.34	1158	1.8

මූලාශ්‍රය : ***unpopulation chart. 2013, www.unpopulation.org.2015.07.03***

ක්‍රියාකාරකම්

01. " ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව" යන්න අර්ථ දක්වන්න.

02. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහණ තොරතුරු ලබාගත හැකි මූලාශ්‍ර මොනවාද?

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනඝණත්වය

ජන ඝණත්වය යනු වර්ග කිලෝමීටරයක් තුළ වෙසෙන මුළු ජන සංඛ්‍යාවයි. 2012 ජන සංගණනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජන ඝණත්වය වර්ග කිලෝමීටරයකට පුද්ගලයින් 323කි.

ඇතැම් දිස්ත්‍රික්කවල අධික ජන සංඛ්‍යාවක් ද, ඇතැම් දිස්ත්‍රික්කවල අඩු ජන සංඛ්‍යාවක් ද වාසය කරති. (2.1 සිතියම)

ජන ඝණත්වය වැඩි දිස්ත්‍රික්ක	ජන ඝණත්වය අඩු දිස්ත්‍රික්ක
• කොළඹ	• මුලතිව්
• ගම්පහ	• මන්නාරම
• මහනුවර	• කිලිනොච්චිය
• කළුතර	• මොනරාගල

ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් දිස්ත්‍රික්කවල ජන ඝණත්වය වැඩි වීමට බලපා ඇති හේතු පහත පරිදි වර්ග කළ හැකි ය.

01. භෞතික සාධක

02. ආර්ථික සාධක

03. සමාජීය හා සංස්කෘතික සාධක

ජනතාවට ජීවත් වීම සඳහා සුදුසු දේශගුණයක් පැවතීම, ජල පහසුකම් පැවතීම, තැනිතලා භූමියක් වීම ආදී කරුණු භෞතික සාධක සේ පෙන්වා දිය හැකි ය.

මහාමාර්ග හා ගමනාගමන පහසුකම්, විදුලිය, සංනිවේදන පහසුකම්, බැංකු හා අධ්‍යාපනය ආදි පහසුකම් ජනතාවට අවශ්‍ය පරිදි තිබීම ජන ඝනත්වය වැඩි වීමට බලපායි. තව ද රජයේ කාර්යාල, පෞද්ගලික ආයතන ආදියත් ආගමික කටයුතු සඳහා අවස්ථාවන් පැවතීම ද මේ සඳහා බලපායි.

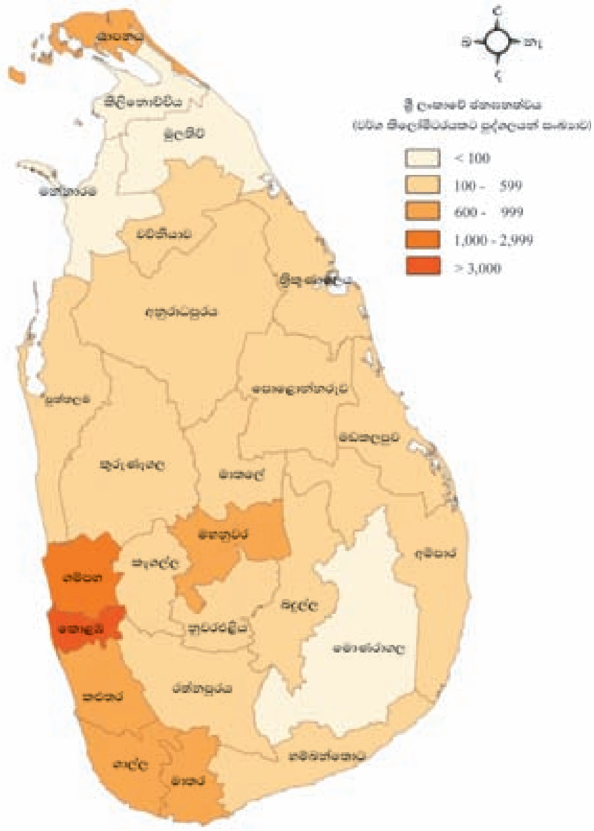

2.1 සිතියම : ශ්‍රී ලංකාවේ ජන ඝණත්වය

මූලාශ්‍රය: ***http://i.imgur.com/ifsil.jpg2015.07.20***

ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යාප්තිය

ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යාප්තිය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජනයා ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය යි.

දිවයිනේ මුළු ජනගහනයෙන් 1/4 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම් 25.8% පමණ ප්‍රමාණයක් බස්නාහිර පළාත තුළ ද මධ්‍යම පළාතේ 12.6%ක ප්‍රමාණයක් ද දකුණු පළාතේ 11.7%ක් ද ව්‍යාප්තව පවතින බව පෙනේ. පළාත් අනුව ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තිය පෙන්නුම් කෙරෙන 2.1 ප්‍රස්තාරයට අනුව එය තව දුරටත් අවබෝධ කර ගත හැකිය.

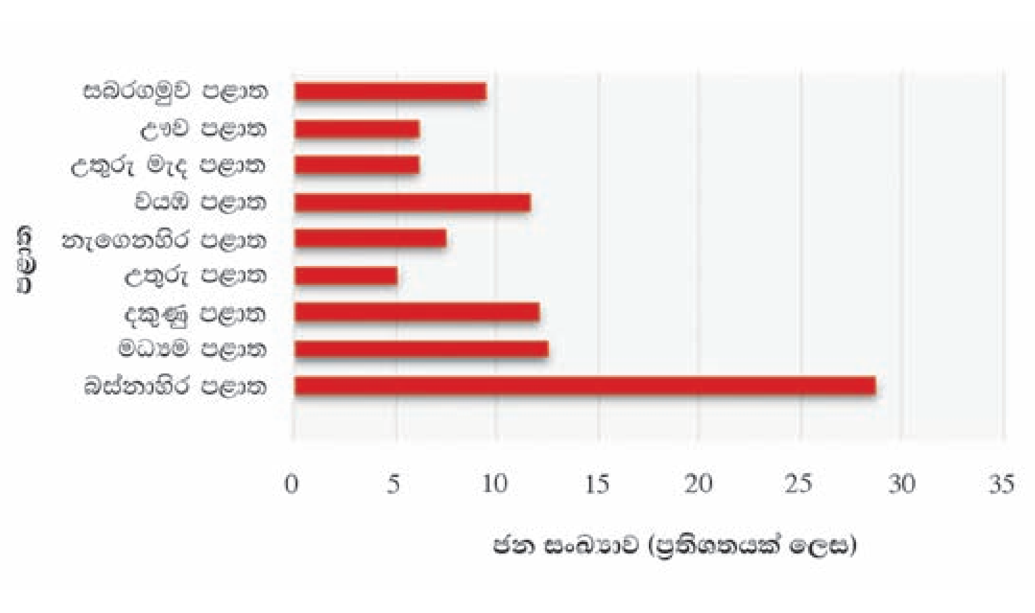

2.1 ප්‍රස්තාරය :ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් අනුව ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තිය

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2012 අනුව සකස් කරන ලදී

ක්‍රියාකාරකම්

01. ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තියෙහි පවතින ප්‍රාදේශීය විෂමතා (දිස්ත්‍රික්ක හා පළාත් අනුව) විස්තර කරන්න.

02. ජනගහනය අඩු හා වැඩි දිස්ත්‍රික්ක පහ බැගින් ලංකා ආකෘති සිතියමක ලකුණු කර නම්කරන්න.

03. ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ අසමාන ව්‍යාප්තියට හේතු මොනවාද?

04. ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යාප්තියෙහි අසමානතාව අවම කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් විස්තර කරන්න.

05. ඔබ ජීවත්වන දිස්ත්‍රික්කයේ ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යාප්තියට බලපා ඇති හේතු නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තියෙහි නාගරික, ග්‍රාමීය, වතු වශයෙන් ජනගහනය ව්‍යාප්තිය කොටස් කළ හැකි ය. එබඳු කාණ්ඩ ගත කිරීමක් 2.2 ප්‍රස්තාරය මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

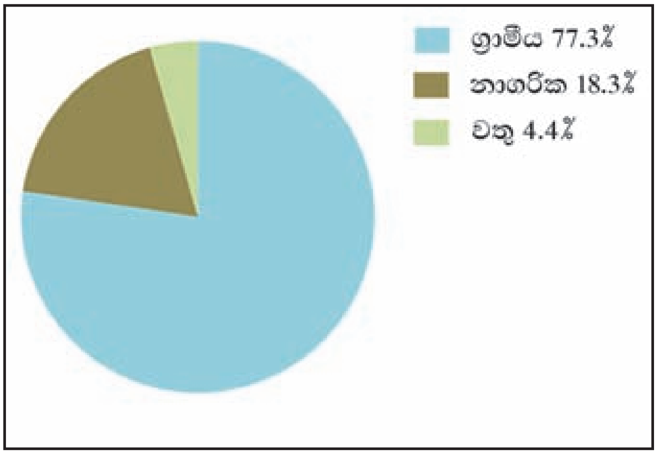

2.2 ප්‍රස්තාරය : ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තියෙහි නාගරික, ග්‍රාමීය, වතු වශයෙන් ජනගහන ව්‍යාප්තිය

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2012 අනුව සකස් කරන ලදී

2.2 ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තිය තුළ ග්‍රාමීය අංශයේ 77.3%ක් ද නාගරික අංශයේ 18.3%ක් ද වතු අංශයේ 4.4%ක් ද වශයෙන් ව්‍යාප්තව ඇති ආකාරය පැහැදිලි වේ.

ජන සංයුතිය

රටක ජන සංයුතිය ලෙස අදහස් කරන්නේ එම රටෙහි ජන සංඛ්‍යාව ජාතීන් හා ආගම් අනුව මෙන්ම ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව කාණ්ඩ ගත වීමයි. ශ්‍රී ලංකාව බහු වාර්ගික හා බහු ආගමික රටක් ලෙස ජන සංයුතියෙහි විශේෂ ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන ආකාරය 2.3 හා 2.4 ප්‍රස්තාර සටහනිනන් පැහැදිලි වේ.

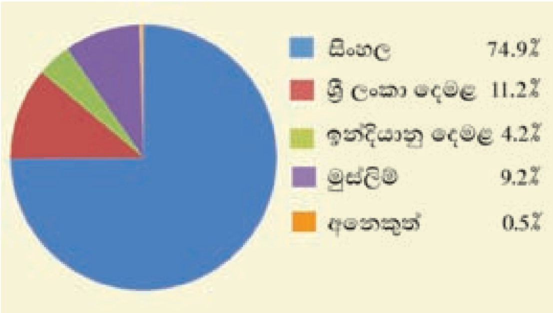

2.3 ප්‍රස්තාරයඃ ජාතීන් අනුව ජන සංයුතිය

2.4 ප්‍රස්තාරයඃ ආගම් අනුව ජන සංයුතිය
මූලාශ්‍රය :ශ්‍රී ලංකා සමාජ ආර්ථික දත්ත, 2013

2012 ජන සංගණන දත්ත අනුව සැකසූ ඉහත ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව 74.9%ක් ජීවත් වන්නේ සිංහල ජාතියයි. දෙමළ ජාතීන් 11.2%ක් ද මුස්ලිම් ජාතීන් 9.2%ක් ද ජීවත්වන අතර ඉන්දියානු දෙමළ ජනතාව ජීවත් වන්නේ 4.2%කි. ඒ අනුව පිළිවෙලින් සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම් හා ඉන්දියානු දෙමළ යන ජනවර්ග වැඩි වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජීවත් වෙති.

එමෙන්ම ජන සංයුතිය ආගම් අනුව ගත්කල බෞද්ධ 70.2%ක් ද හින්දු 12.6%ක් ද ඉස්ලාම් 9.7%ක් ද ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කරති.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යා සංයුතිය ස්ත්‍රී/පුරුෂභාවය අනුව

රටක ජන සංඛ්‍යාවේ වයස් ව්‍යුහය සහ පුමිතිරි බව (ස්ත්‍රී/පුරුෂභාවය) වැනි ලක්ෂණ ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යුහාත්මක ලක්ෂණ ලෙස සැලකේ. 2012 ජන සංගණන වාර්තා අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යා ව්‍යුහය, වයස් හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂභාවය අනුව 2.1 වගුවෙන් පෙන්නුම් කෙරේ.

2.1 වගුව : ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යුහය වයස සහ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව

වයස් කාණ්ඩ අනුව ජන සංඛ්‍යාව	ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ජන සංඛ්‍යාව
වයස අවුරුදු 15ට අඩු - 25.8%	පුරුෂ - 48.5%
වයස අවුරුදු 15-59 - 62.0%	ස්ත්‍රී - 51.5%
වයස අවුරුදු 60ට වැඩි - 12.2%	

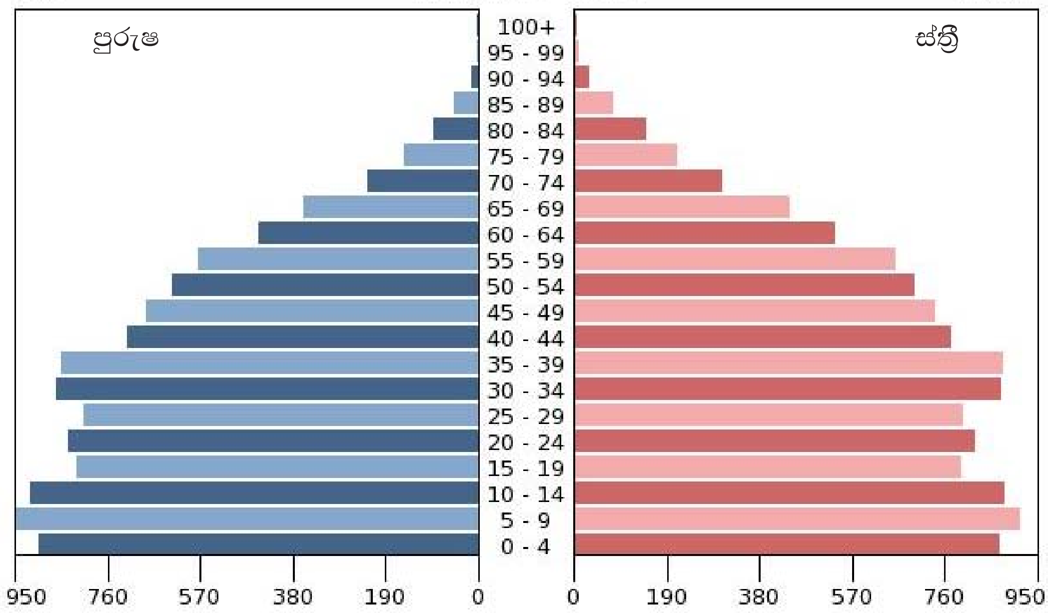

2.5 ප්‍රස්තාරය : ජනගහන සංයුතිය දැක්වෙන පිරිමීඩ ප්‍රස්තාරය

ජන සංඛ්‍යා සංයුතිය පිළිබඳ දත්ත රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති තීරණය කිරීමේ දී වැදගත් වේ. නිදසුන් ලෙස,

- වයස් ප්‍රමාණය අනුව ජනගහණ සංයුතිය
- ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව ජනගහණ සංයුතිය

ආදි තොරතුරු පෙන්වා දිය හැකි ය. ඉහත පිරමීඩයෙන් වයස් ඛාණ්ඩයන් අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් ජනගහණ ව්‍යාප්තිය හඳුනාගත හැකි ය.

එමෙන් ම වයස් කාණ්ඩ අනුව ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයින් බෙදී යන ආකාරය අවබෝධ කර ගැනීමට ද ජනගහන පිරමීඩ ප්‍රස්තාරය මගින් (2.5 ප්‍රස්තාරය) හැකි වේ. මෙය හඳුන්වන්නේ ජනගහනයේ පුමිතිරි අනුපාතය ලෙසිනි. එනම් ස්ත්‍රීන් සියයට පිරිමි සංඛ්‍යාව කොපමණ ද යන්න යි. මෙසේ ජන සංඛ්‍යාවේ වයස් කාණ්ඩ ව්‍යාප්තිය එක්ව ගත්කල එය හඳුන්වන්නේ ජන සංඛ්‍යා ව්‍යුහය නමිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ එය 1901 වර්ෂයේ දී 104%ක් ද 2001 වන විට එය 97.9%ක් වශයෙන් ද 2011 වර්ෂයේ දී එය 96.6ක් ලෙස ද ස්ත්‍රී පුරුෂ අනුපාතය පහත වැටීම් පෙන්නුම් කරයි.

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ පහත ලක්ෂණ හඳුනාගත හැක.

- ජනගහනයේ ළමා පරපුර ක්‍රමයෙන් අඩු වී යන බව
- වයස්ගත ජනගහනය ක්‍රමයෙන් වැඩි වෙමින් පවතින බව

සංඛ්‍යාත්මක ව ගත්කල 1981-2001 වර්ෂ අතර තුර කාලයේ තරුණ ජන සංඛ්‍යාව 8.7%ක් ලෙස පහල බැස ඇති බවත් මහළු වයසේ සිටින ජන සංඛ්‍යාව 2.5%කින් වැඩි වී ඇති බවත් මෙම වැඩි වීමට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස සැලකිය හැක්කේ උපතේ දී ආයු අපේක්ෂාව වැඩි වීමයි. තවද සෞඛ්‍ය පහසුකම් වර්ධනය වීම, සමාජ සුබසාධන කටයුතු පුළුල් වීම, රජය මගින් ලබා දෙනු ලබන සමාජ සේවා කටයුතු ව්‍යාප්ත වීම ද මේ සඳහා බලපා ඇත. එම වැඩි වීම 2.2 වගුවට අනුව අවබෝධ කර ගත හැකිය.

2.2 වගුව : උපතේ දී ආයු අපේක්ෂාව

වර්ෂය	1995	2005	2008	2015	2025
ආයු අපේක්ෂාව	72	74	75	76	78

මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ශ්‍රී ලංකා ජනතාවගේ ආයු අපේක්ෂාව ක්‍රමයෙන් වැඩි වී යන බවත් එම නිසාම වියපත් ජන සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් වැඩි වන බවත් ය. මෙය ජන සංඛ්‍යාව වියපත් වීම ලෙස හඳුන්වයි. දකුණු ආසියාතික රටවල් අතුරින් වැඩිම වයස්ගත පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාවක් වෙසෙන රාජ්‍ය ශ්‍රී ලංකාව බවට පත්ව ඇත.

මෙම තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීම රටක ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරුවන්ට වැදගත් කරුණකි. එනම් උපත් ප්‍රමාණය පහල බැස පාසල් යන වයසේ පසුවන දරුවන්ගේ ප්‍රමාණය අඩු වීමයි. එනම් දැනටමත් ප්‍රාථමික පාසල් වැසියාමේ තර්ජනයක් ඇති වී තිබේ. එමෙන්ම වියපත් ජනතාව රැකබලා ගැනීම පිළිබඳ ගැටලුව ද පැන නැගී ඇත. අනාගත ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරුවන් මෙම ගැටලු පිළිබඳ සිතා බැලිය යුතුය.

ක්‍රියාකාරකම්

01. ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංයුතියේ දැකිය හැකි විශේෂතා මොනවාද?

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යා වර්ධනය

ශ්‍රී ලංකාවේ මුල්කාලීන ජන සංඛ්‍යාව පිළිබඳ ලැබෙන තොරතුරු අල්පය. ඒ පිළිබඳ නිගමනවලට එළඹිය යුත්තේ සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍ර හා ජනප්‍රවාද ඇසුරිනි. ජන සංඛ්‍යා වර්ධනය යනු යම්කිසි නිශ්චිත භූමි ප්‍රමාණයක සිටින ජන සංඛ්‍යාව වැඩි වීමයි. ශ්‍රී ලංකාවේ මුල් ම ජන සංගණනය පවත්වා ඇත්තේ 1871 වර්ෂයේ දී ය. 1871 සිට මේ දක්වා පවත්වන ලද සියළු ම ජන සංගණන වාර්තා අනුව පෙනී යන්නේ ජන සංඛ්‍යාව නොකඩවා වර්ධනය වෙමින් පවතින බවයි. 1871 දී ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව මිලියන 1.4 වූ අතර 2012 දී එය මිලියන 20.2 දක්වා වර්ධනය වී ඇති ආකාරය 2.6 ප්‍රස්තාර සටහනෙන් පැහැදිලි වේ.

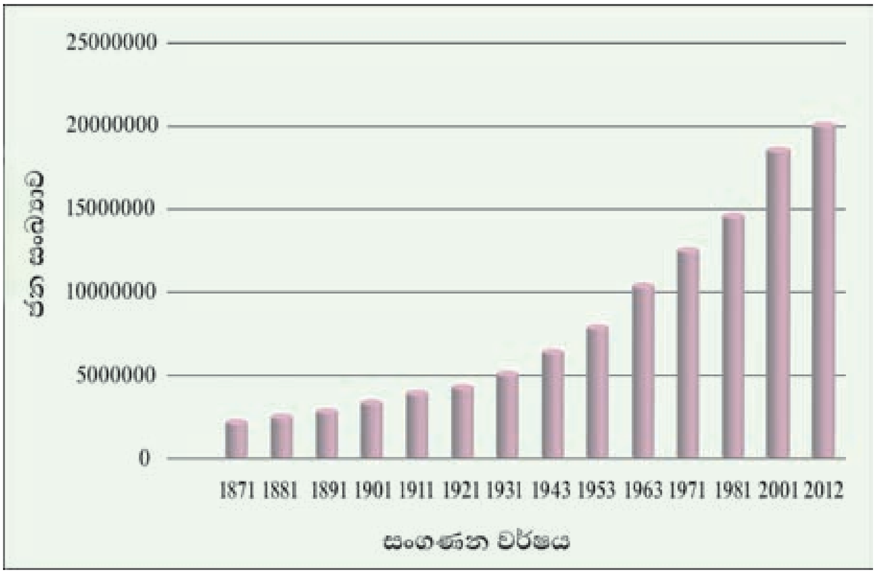

2.6 ප්‍රස්තාරය : ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාව

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2012

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකය 1870 සිට 2010 දක්වා වෙනස් වී ඇති ආකාරය 2.7 ප්‍රස්තාර සටහනෙන් අවබෝධ කරගත හැකි ය.

2.7 ප්‍රස්තාරය : ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකය

2.7 ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව පැහැදිලි වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛාවේ වර්ධනය අනුපාතයේ පැහැදිලි වෙනසක් දැකිය හැකි බවයි. එනම්,

01. ක්‍රි.ව 1871 සිට 1948 දක්වා කාලය තුළ ජන සංඛ්‍යාව සෙමින් වර්ධනය වී ඇති බවයි.

02. 1946 හෝ පසු කාල පරිච්ඡේදය තුළ ජන සංඛ්‍යා වර්ධනය වේගවත් වී ඇත.

03. පසුව එය ක්‍රමයෙන් අඩු වීමක් සිදු ව ඇති බවත් අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

දළ උපත් අනුපාතිකය : මෙය සාඵල්‍යතාවය ලෙස ද හඳුන්වයි. සාඵල්‍යතාව යනු සජීවී දරුවන් බිහිකිරීමේ හැකියාවයි. එය ජන සංඛ්‍යාවේ ස්භාවික වර්ධනයට බලපාන ප්‍රබලතම සාධකය යි.

$$\text{දළ උපත් අනුපාතිකය} = \frac{\text{යම් වර්ෂයක සජීවී දරු උපත්}}{\text{මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය}}$$

2.3 වගුව : 1871-1971 දළ උපත් අනුපාතිකයේ වෙනස්කම්

වර්ෂය	දළ උපත් සංඛ්‍යාව
1871	28.5
1901	39.5
1948	40.6
1971	25.0

ඉහත සංඛ්‍යා වගුවට අනුව පැහැදිලි වන්නේ උපත් අනුපාතිකය ක්‍රමයෙන් පහළ වැටෙමින් පවතින බවයි.

දළ මරණ අනුපාතිකය - මෙය මර්ත්‍යතා අනුපාතිකය ලෙසද හඳුන්වයි. එනම් යම්කිසි වර්ෂයක් තුළ සිදුවන මරණ සංඛ්‍යාවයි. වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ දළ මරණ අනුපාතිකය සංවර්ධිත රටවල අගයට සමාන වී ඇත.

$$\text{දළ මරණ අනුපාතිකය} = \frac{\text{යම් වර්ෂයක සිදු වූ මරණ සංඛ්‍යාව}}{\text{මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය}}$$

2.4 වගුව : 1871-1991 දළ මරණ අනුපාතිකයේ වෙනස්වීම්

වර්ෂය	දළ මරණ අනුපාතිකය
1871	19.4
1901	27.6
1971	7.7
2012	5.9

ලංකාවේ මරණ අනුපාතිකය අඩුවෙමින් පවතින බව ඉහත වගුවෙන් පැහැදිලි වේ. මරණ අනුපාතිකය පහළ වැටීමත් සමග ආයු අපේක්ෂාව ඉහළ යාමක් සිදු ව ඇත.

ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රී ලංකාව් මරණ අනුපාතිකය පහළ බැසීමට හේතු අධ්‍යයනය කරන්න.

සංක්‍රමණ

සංක්‍රමණය යනු භූගෝලීය සංචලතාව යි. එය රටක ආගමන හා විගමන අතර වෙනස මගින් සොයා ගත හැකිය. 1830න් පසු මෙරට ආරම්භ කළ වතු වගාව සඳහා දකුණු ඉන්දියාවෙන් ශ්‍රමිකයන් ගෙන්වීම මෙරට ජනගහණයේ වැඩි වීමකට බලපා ඇත. ඔවුන් පසු කාලීනව ලංකාවේ ස්ථිර පදිංචිකරුවන් ද විය.

2.5 වගුව : 1871-2001 ආගමන විගමන වර්ධනය

වර්ෂය	ආගමන	විගමන
1871-1981	33.3	66.7
1981-1991	58.2	42.0
1991-2001	40.4	59.6

1953න් පසු සංක්‍රමණ සෘණ අගයක් ගෙන තිබේ. විදේශ රැකියාවන් සහ අධ්‍යාපනය සඳහා මෙරටින් පිටත්ව යාම, ජන වාර්ගික අර්බුදය හේතුවෙන් පිටරටවල පදිංචියට යාම මෙම කාලය තුළ විගමන වැඩිවීම සඳහා බලපාන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංක්‍රමණ රටා

පසුගිය කාල පරිච්ඡේදය තුළ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංක්‍රමණ ධාරාවන් පිළිබඳ වෙනසක් දැකිය හැකිය.

01. වතු කම්කරුවන් පදිංචි වීම.

02. වතු වගාව නිසා තෙත් කලාපය ජනාධික වීම.

03. බහුකාර්ය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම නිසා එම කලාප තුළ ජනගහනය ඉහළයාම.

04. උතුරු නැගෙනහිරින් විශාල පිරිසක් යුධ ගැටුම් නිසා ඉවත් වීම.

05. මෑත කාලීනව ආරම්භ කළ යෝධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතින් නිසා එම ප්‍රදේශවලින් ඉවත් වීම. (මාගම්පුර වරාය, දක්ෂිණ අධිවේගි මාර්ගය, මත්තල ගුවන් තොටුපල)

ක්‍රියාකාරකම්

01. ශ්‍රී ලංකාවේ උපත් අනුපාතිකය පහළ වැටීමට හේතු ලියන්න.

02. දළ උපත් අනුපාතිකය ගණනය කරන්නේ කෙසේ ද?

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ නව ප්‍රවණතා

ශ්‍රී ලංකා ජන සංඛ්‍යා අධ්‍යයනයේදී දැකිය හැකි නව ප්‍රවණතාවන් රැසකි. ඒ අතරින්

01. ජන සංඛ්‍යාව වියපත් වීම.

02. නාගරික ජන සංඛ්‍යාව වැඩි වීම.

03. ජනගහණයේ සාඵල්‍යතාව අඩු වීම.

යන සාධක ප්‍රධාන වේ.

ජන සංඛ්‍යාව වියපත් වීම

ජන සංඛ්‍යාව වියපත් වීම යනු වයස අවුරුදු 60 වැඩි වැඩිමහල් යැපෙන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි වීමය. ක්‍රමයෙන් බාල වයස් කාණ්ඩයෙන් අවුරුදු 15 අඩු සංඛ්‍යාව අඩු වීමත් 2.5 ප්‍රස්තාර සටහනෙන් අවබෝධ කරගත හැකිය.

බාල වයස් ඛාණ්ඩය 25.8ක් ද වැඩි මහලු යැපෙන්නන් 12.2ක් ද ලෙස තීරණය වී පවති. මෙම තත්ත්වයට බලපා ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රමයෙන් උපත් අනුපාතිකය අඩු වීම හා ආයු අපේක්ෂාව ඉහළ යාමත් බව අප ඉහතින් සාකච්ඡා කළෙමු.

මෙම ගැටළුකාරී තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීම ආර්ථික සැලසුම් කරුවන්ට මහෝපකාරි වේ.

ජන සංඛ්‍යාව වියපත් වීමේ ගැටළුව

- විස්තෘත පවුල් ක්‍රමය බිඳ වැටීම නිසා වැඩිහිටියන් රැක බලා ගැනීමේ ගැටළුව
- වයස්ගත යැපෙන්නන්ගේ වෛද්‍ය වියදම් ඉහළ යාම
- වයස්ගත යැපෙන්නන්ගේ රැකවරණය අඩු වීම
- යැපෙන්නන්ගේ වගකීම් පිළිබඳ ගැටළුව (දකුණු ආසියාවේ වැඩිම මහලු ජන සංඛ්‍යාවක් වෙසෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ වීම)
- රජයට විශේෂ වගකීමක් යැපෙන්නන් පිළිබඳව ගැනීමට සිදුවීම

නාගරික ජන සංඛ්‍යාව වැඩිවීමේ ගැටළුව

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංයුතිය තුළ කැපීපෙනෙන ලක්ෂණයක් වන්නේ නාගරික ජන සංඛ්‍යාව ඉහළ යාම යි. 1871- 1981 කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ නාගරික ජන සංඛ්‍යාව දෙළොස් ගුණයකින් වැඩි වීමක් සිදු වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංයුතිය තුළ ග්‍රාමීය, නාගරික, වතු වශයෙන් පවත්නා ස්වරූපය 2012 වසරේ සංඛ්‍යාවට අනුව 2.2 ප්‍රස්තාර සටහනෙන් දැක්වේ.

මෙසේ නාගරික ජන සංඛ්‍යාව ඉහළ යාමට හේතු වූ සාධක කිහිපයක් බලපාන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ.

01. නාගරික ලක්ෂණ හා නාගරික පහසුකම් ඉහළ යාම.

02. දිවයිනේ ප්‍රධාන නගර කිහිපයක වාණිජ, පරිපාලන අධ්‍යාපන කටයුතු හා සේවාවන් ඉහළ යාම.

ජන සංඛ්‍යාවේ සාඵල්‍යතාවය අඩු වීමේ ගැටළුව

ශ්‍රී ලංකා ජන සංඛ්‍යාවේ දැකිය හැකි තවත් නව ප්‍රවණතාවක් වන්නේ ජන සංඛ්‍යාවේ සාඵල්‍යතාව අඩු වීම යි. මෙයින් අදහස් කරන්නේ දරුවන් බිහිකිරීමේ වයසේ සිටින ජන සංඛ්‍යාව අතුරින් දරුවන් ලැබීමේ හැකියාව අඩු වීම යි. ඊට බලපාන ආර්ථික හා සමාජ සාධක කිහිපයක් හඳුනාගත හැකිය.

01. පුද්ගලයින් තුළ කුඩා පවුලක් පිළිබඳ යහපත් ආකල්පමය වෙනසක් ඇති වීම.

02. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා තීරණ සඳහා අනුග්‍රහයන් ලබා දීම.

03. කාන්තාවන් රැකියා සඳහා යොමු වීම.

04. කාන්තාවන් වැඩි පිරිසක් උසස් අධ්‍යාපන කටයුතුවලට යොමු වීම.

05. ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය දියුණු වීම.

06. ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ගේ විවාහ වන වයස් සීමාව ඉහළ යාම.

07. සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය තුළින් ඉහත දැක්වූ සමාජ හා ආර්ථික ආකල්ප මතු කරලීම.

යන සාධක සමූහයක් ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ සාඵල්‍යතාව අඩු වීම කෙරෙහි බලපාන්නට ඇතැයි නිගමනය කළ හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම්

01. ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංඛ්‍යාවේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ දිස්ත්‍රික්ක අනුව තොරතුරු රැස් කරන්න.

02. ජන වර්ග හා ආගම් අනුව ජන සංයුතියේ තොරතුරු රැස් කරන්න.

03. වයස් ව්‍යුහය ආශ්‍රිත ජනගහනයේ විශේෂ ලක්ෂණ පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කරන්න.